

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 27 lipca 2026 r.

PNIK-I.4131.537.2026

Rada Gminy Gomunice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXVI/156/26 Rady Gminy Gomunice z dnia 2 lipca 2026 r. w sprawie Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży mieszkających i pobierających naukę na terenie Gminy Gomunice”, w części obejmującej:

- § 1 w zakresie wyrazów: „,oraz dla uzdolnionych uczniów szkół ponadpodstawowych, mieszkających w Gminie Gomunice, lecz uczących się w szkołach mających swoją siedzibę poza terytorium Gminy Gomunice uchwały,
- § 1 w zakresie wyrazów: „,oraz dla uzdolnionych uczniów szkół ponadpodstawowych, mieszkających w Gminie Gomunice, lecz uczących się w szkołach ponadpodstawowych mających swoją siedzibę poza terytorium Gminy Gomunice" załącznika do uchwały,
- § 6 pkt 1 lit. e oraz lit. f załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Gminy Gomunice przyjęła Regulamin przyznawania stypendiów w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży mieszkających i pobierających naukę na terenie Gminy Gomunice” , stanowiący załącznik do uchwały - dalej Regulamin.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Gomunice zawiadomienia z dnia 8 lipca 2026 r. znak: PNIK-I.4131.537.2026.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: C95CCE17-0727-4E6E-B596-498EDB1E1747

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania Przewodniczący Rady Gminy Gomunice wskazał, że wątpliwości organu nadzoru w zakresie, iż Rada Gminy Gomunice miała kompetencje jedynie do tego, aby zaadresować pomoc stypendialną wyłącznie do uczniów pobierających naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego, a nie również do uczniów szkół ponadpodstawowych uczących się poza terenem Gminy Gomunice, lecz tutaj zamieszkujących, nie zasługują na uwzględnienie. Przewodniczący wskazał, że tak określony krąg adresatów uchwały jest prawidłowy, ponieważ dopuszczalność takiego właśnie określenia kręgu adresatów gminnego wsparcia dla uzdolnionych dzieci i młodzieży znalazła wprost potwierdzenie w judykaturze. W wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 kwietnia 2022 r., sygn. akt II SA/Wa 2408/21, Sąd wprost wywiódł, że: „Z treści znowelizowanego [w dniu 1 września 2019 roku, Dz.U. 2018 poz. 2245] art. 90t. ustawy o systemie oświaty, wynika jednoznacznie, że - wedle woli prawodawcy - reguły pomocy stypendialnej udzielanej przez określoną gminę, nie mogą skutkować odmiennym traktowaniem osób, gdy tyczy to tych - kształcących się na terenie danej jednostki samorządowej. (...) Taki zapis prowadził do różnicowania sytuacji uczniów (bądź studentów, gdyby na terenie Gminy znajdowała się wyższa uczelnia) uczących na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego wobec kryterium miejsca zamieszkania. Sprzeciwia się temu wprost treść normatywna znowelizowanego art. 90t. ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Jednocześnie z treści tejże regulacji nie wynika wprost, aby było zabronione udzielanie przez jednostkę samorządu terytorialnego pomocy stypendialnej jej mieszkańcom, gdy uczą się poza terenem danej gminy - w szkołach czy na wyższych uczelniach. Pomoc stypendialna wobec takich osób nie jest zabroniona ani obwarowana wprost ograniczeniem wyrażonym w art. 90t ust. 4. Za możliwością - wręcz zasadnością - jej udzielania może przemawiać też cel tworzenia lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych, których element stanowi pomoc stypendialna - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży np. z małych ośrodków (tak art. 90t ust. 1 pkt. 1)”.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Na wstępie należy wskazać, że zgodnie z zasadą praworządności organy władzy publicznej, do których zaliczane są również organy jednostek samorządu terytorialnego, działają w granicach i na podstawie obowiązującego prawa - zasada ta wynika z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji organu i tym samym nakazuje, aby wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Normy upoważniające powinny być interpretowane w sposób ścisły i literalny. Zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii.

Przechodząc do oceny legalności przedmiotowej uchwały, należy wskazać na art. 90t ust. 1 oraz ust. 4 ustawy dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881) - dalej ustawa:

„1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć regionalne lub lokalne programy:

1) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży;

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: C95CCE17-0727-4E6E-B596-498EDB1E1747

2) wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży.

4. W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży pobierającej naukę na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego bez względu na miejsce zamieszkania, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze."

Tym samym z upoważnienia wynikającego z tychże regulacji nie można wysnuć delegacji dla organu stanowiącego gminy, że adresatami Regulaminu mogą być uzdolnieni uczniowie szkół ponadpodstawowych, mieszkający w Gminie Gomunice, lecz uczący się w szkołach ponadpodstawowych mających swoją siedzibę poza terytorium Gminy Gomunice. Jedynym kryterium wyznaczającym krąg podmiotowy uchwały jest pobieranie nauki na terenie danej gminy - nie zaś samo zamieszkiwanie na jej terenie. Niedopuszczalnym na gruncie ww. przepisu jest zatem przyznanie przez Radę Gminy Gomunice uprawnienia do adresowania Regulaminu do uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Gomunice, ale pobierających naukę w szkołach zlokalizowanych na terenie innej jednostki samorządu terytorialnego (tu: szkołach ponadpodstawowych) niż Gmina Gomunice.

Powyższe działania Rady Gminy Gomunice modyfikują zakres podmiotowy uchwały określony przez ustawodawcę i stoją w sprzeczności z art. 90t ust. 4 ustawy, co stanowi istotne naruszenie prawa.

W sytuacji, w której przedmiotowa uchwała w istotny sposób narusza art. 90t ust. 4 ustawy, wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego, które eliminuje z treści uchwały jak i załącznika do uchwały wszelkie kwestie związane z adresowaniem Regulaminu dla uzdolnionych uczniów szkół ponadpodstawowych, mieszkających w Gminie Gomunice, lecz uczących się w szkołach mających swoją siedzibę poza terytorium Gminy Gomunice, jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Gomunice

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Id: C95CCE17-0727-4E6E-B596-498EDB1E1747